

Utredningen för Sveriges sammanhållna utveckling – Svesam (LI 2024:06)

Delbetänkande

Ellinor Ivarsson, sakkunnig, SKR

Expert i utredningen

Utredningens huvudsakliga uppdrag

1. Att göra en **samlad bedömning av den regionala utvecklingspolitiken och landsbygdspolitiken** samt förhållandet dem emellan
2. Att **analysera samhällsutmaningar** och föreslå inriktning för politiken
3. Att **föreslå ansvarsfördelning inom och mellan staten, regioner och kommuner**
4. Att föreslå hur **aktörernas samverkan** för ett effektivt genomförande **kan utvecklas** - näringsliv, civilsamhälle och minoriteter lyfts fram
5. Att föreslå **hur resurser ska fördelas** (översyn av fördelningsprinciper för anslaget 1:1 bl.a.)

Utredningen ska inte omfatta det kommunala planmonopolet eller den statliga infrastrukturpolitiken. Förslag får inte heller påverka mål inom andra politikområden.

Delbetänkandet

- Överlämnades till regeringen den 30 juni
- Remisstiden varar till den 7 okt – dispens till den 10 okt
- Regeringen bjuder in till sakråd den 23 okt
- Innehåller ett enskilt författningsförslag som syftar till att tydliggöra det civila samhällets medverkan i det regionala utvecklingsarbetet
- I övrigt resonemang om struktur och styrning – förutsättningarna för en förnyad politik
- Ett särskilt fokus på landsbygdersnas förutsättningar

En förnyad territoriell politik där landsbygdsdimensionen tydliggörs

- En sammanslagning av de båda politikområdena bedöms kunna underlätta genomförande och uppföljning
 - Överlappningar kan undvikas
 - Förenklingar för företag och andra som är målgrupp för politiken
- Regionerna bedöms inte jobba tillräckligt med inomregionala skillnader idag
- Landsbygdernas specifika förutsättningar motiverar riktade hänsyn och insatser
- Staten och regionerna ett delat ansvar
- En balans mellan kompensatoriska och mer utvecklingsinriktade inslag

Ett eventuellt utökat uppdrag för regionerna

- De uppgifter som samtliga regioner har enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar föreslås ligga kvar hos regionerna
- Fokus på hur regionernas möjligheter att genomföra uppdraget kan effektiviseras och vid behov stärkas
- Utredaren ser behov av en *tydligare rollfördelning gentemot länsstyrelsen*
- Framhåller också *behovet av en mer samlad stat*
- Ett eventuellt *förtydligande av regionernas uppdrag vad gäller landsbygdsutveckling?*
- Inslag av *asymmetrisk ansvarsfördelning* kan komma att prövas

Utredningens tidplan framåt

Aug-dec	Fortsatt analys, dialog, kunskapsinhämtning
16 sep	Möte med sakkunniga och experter
24 sep	Referensgrupp för landsbygdspolitik
3 okt	Politikerforum
7 okt	Remisstiden slut
23 okt	Regeringskansliets sakråd
7 nov	Tjänstepersonsforum
28 nov	Politikerforum
2 dec	Möte med sakkunniga och experter
10 dec	Referensgrupp för landsbygdspolitik
Jan-april 2026	Färdigställande av slutbetänkande
29 jan	Möte med sakkunniga och experter
27 feb	Politikerforum
26 mars	Möte med sakkunniga och experter
23 april	Sista mötet med sakkunniga och experter
April	Texter ska vara kompletta – kommittéservice och tryck
1 juni	Slutbetänkande lämnas till regeringen

Aktuella frågor

Styrningen av politiken - regionernas ansvar och uppgifter

Politikerforum 3 okt

- Hur ser regionerna på behovet av utveckling och förtydligande av uppdraget om regionalt utvecklingsansvar enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar och förordningen (2017:583) om regionalt utvecklingsarbete?
- Hur ser regionerna på den nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 och dess roll i styrning och inriktning av politiken?

Mål och prioriteringar för en förnyad politik

- Strukturella utmaningar som avstamp (demografin, kompetensförsörjningen)
- Sektorspolitiken (den stora regionalpolitiken) behöver bli mer territoriell
- Den lilla regionalpolitiken (UO19) behöver bli tydligare
- Prioritera vissa platser, typer av kommuner eller sakområden?
- Det behöver finnas en flexibilitet, anpassningar till lokala förutsättningar